

Od Redakcji

Z nieskrywaną satysfakcją prezentujemy Państwu kolejny numer czasopisma naukowego „Zoophilologica. Polish Journal of Animal Studies”. Zeszyt piąty nosi tytuł *Tanatos* i niemal w całości poświęcony jest śmierci zwierząt. Ostateczny koniec (kres) istnienia zwierzęcia dyskutuje się na łamach niniejszego tomu z punktu widzenia zoofilologii.

Zoofilologia, wpisując się w krąg tzw. zoo-nauk, sytuuje się na przecięciu kilku(nastu) dyscyplin naukowych i programów badawczych i (auto)prezentuje się jako aktywność transdyscyplinarna (nie: multidyscyplinarna), mianowicie przedmiot i aspekt jej zainteresowań bieżą w poprzek (nie: wzdłuż) wielu dziedzin i paradygmatów. Zoofilologia znajduje się współcześnie *in status nascendi* – niejako rodzi się na naszych oczach jako mariaż (nie: mezalians) nauk (matematyczno)-przyrodniczych i (społeczno)-humanistycznych, co szczególnie widoczne staje się na obszarze nomenklatury terminologicznej, np. termin zakresowo węższy (hiponim): *zoofilologia* nawiązuje do terminów zakresowo szerszych (hiperonimów): *biohumanistyka* i *ekohumanizm*.

Publikacja niniejsza stanowi pokłosie refleksji nad poznaniem nie-istnienia (śmierci) zwierząt, zwłaszcza w perspektywie zmian, jakie zachodzą w humanistyce (filologii), pod wpływem odkryć, które dokonują się w przyrodoznawstwie (zoologii); w gruncie rzeczy tom rejestruje (i charakteryzuje) proces (r)ewolucji świato(p)oglądu.

Prace, jakie tom zbiera, wpisują się w ramy (w porządku alfabetycznym), m.in. etnologii, filozofii, kognitywistyki, literatury, prawa, sztuki, teologii. Prezentowane w zeszycie teksty stanowią plon studiów, jakie prowadzą badacze rozmaitych orientacji i proveniencji, którym – co decydujące – bliska (a przynajmniej: nieobca) jest koncepcja zoofilologii zakłętą w ideę *animal studies*. Tym samym zawartość numeru wyznacza *sui generis* jednogłos w wielogłosie.

Tom, jaki oddajemy do rąk Czytelnika, zawiera zarówno artykuły i komunikaty, jak i recenzje oraz sprawozdania. Teksty, jakie zeszyt gromadzi, realizują nierzadko odległe od siebie wzorce gatunkowe: od bardziej zdyscyplinowanych rozpraw naukowych po mniej rygorystyczne formy interpretacyjne. Tym, co wszystkie te prace łączy, jest nie tylko podejmowana tematyka i przyjęty profil oglądu, ale również ranga poruszanych zagadnień i naukowy poziom ich opracowania.

Prace badawcze podejmują – od-wieczny i do-wieczny – problem fenomenu śmierci (nie-życia). Śmierć (a co za tym idzie – życie) zwierząt (i ludzkich, i nie-ludzkich) ściśle wiąże się – na łamach periodyku – z kategoriami: godności i żałoby, ale także z potrzebą uznania konieczności ochrony życia zwierząt i kwalifikacją zabijania/dręczenia zwierząt jako bezapelacyjnie wyrządzonej im krzywdy.

Autorzy prac, próbując przekroczyć (znieść?) opozycję zwierzę vs człowiek (w stronę taksonomii „zwierząt ludzkich” i „zwierząt nie-ludzkich”), podejmują zagadnienia (m.in.): biologicznego mechanizmu śmierci i psychicznego jej doświadczania, społecznego przeżywania śmierci i prawnych jej regulacji. W tym kontekście szeroko dyskutuje się również kwestie: umierania zwierząt (a nie – ich „zdychania”) oraz pochówku zwierząt (a nie – ich „utyliczacji”). Szczególnie wyraźna staje się w tym kontekście idea ogrodu dla zwierząt (a nie – „więzienia” dla nich).

Serdecznie zapraszamy do lektury niniejszego numeru, jak również przyszłych zeszytów i tomów, których pojawienie się już teraz anonsujemy.